

SYV FORTÆLLINGER FRA CANADISKE BIBLIOTEKS- OG LÆRINGSMILJØER

I april 2013 tog DEFF programgruppe B på studietur til Canada for at studere andre perspektiver og praksisser i forhold til biblioteksservice af studerende. Vi havde valgt at søge inspiration i Canada, hvor der sker spændende pædagogiske tiltag i forhold til, hvordan virtuelle læringsmiljøer spiller sammen med det fysiske rum – og med biblioteker.

AF KAREN HARBO, HAR@ASB.DK AARHUS UNIVERSITY LIBRARY

& MARIANNE PEDERSEN MP@VIAUC.DK VIA BIBLIOTEKERNE

- PÅ VEGNE AF DEFF PROGRAMGRUPPEN B: SERVICES FOR STUDERENDE (2011-2013)

På David Lamb Library, University of British Columbia hørte gruppen om, hvordan biblioteket skal indtænkes i skabelsen af universitetets nye fælles virtuelle undervisningsrum. Man vil give biblioteket en rollebeskrivelse i dette Learning Management System (LMS) og dermed integrere biblioteket i de enkelte kurser, så biblioteket kan pushe et relevant udsnit af informationsressourcer og bibliotekskontaktpersoner til de rette studerende og undervisere på de rette kurser på de rette tidspunkter.

Yderligere vil man arbejde med bibliotekets rolle som undervisningsupport, så det er enkelt for underviserne at finde og uploade links eller læringsobjekter om f.eks. søgestrategi, referencehåndtering eller plagiering ved brug af kursusmateriale. Det skal også være enkelt for biblioteket at pushe relevante services, som f.eks. 'Book an informationsspecialist' eller databaseintroduktioner ud på LMS.

The flipped classroom

På University of British Columbia (UBC) anvendes LMS-baseret undervisning i stigende grad på nye måder; nemlig *hybrid learning* med vægtede dele af tilstedeværelsesundervisning og digitalt styret undervisning. *Hybrid learning* kan i yderste konsekvens blive til *the flipped classroom*, hvor studerende overværer forelæsninger digitalt og således udelukkende kommer

i universitetets auditorier for at diskutere stoffet med underviser og medstuderende og for at arbejde sammen i grupper. Massive Open Online Courses (MOOC's) er også en kursusform, der vinder frem. Her skal bibliotekerne finde deres naturlige plads i samarbejde med undervisningsmiljøerne. I Danmark er UBC partner på MOOC-plattformen Coursera sammen med blandt andre Københavns Universitet, Copenhagen Business School og Danmarks Tekniske Universitet.

Learning Commons

Tænkningen bag Learning Commons (LC) er udviklet af nordamerikanske og britiske universitetsbiblioteker, hvor man har arbejdet med konceptet i flere år. Ideen er at samle flere læringsunderstøttende parter fra den samme uddannelsesinstitution, som f.eks. skrive- og studiecentre, it-support, studieadministrative enheder, karrierecentre og biblioteker i en fælles indsats målrettet de studerende. LC er et strategisk mindset, der sætter de studerende i centrum og redefinerer bibliotekets rolle og opgaver. LC er både et fysisk rum og virtuelle platforme med faciliteter, services og kompetencer. Ligesom det bygger på en peer-to-peer-tankegang, hvor studentermedhjælpere indtager en central rolle i de konkrete læringsituationer. LC samler de studerende i en setting, der har understøttelse af studier og læring som overskrift.

LC er som oftest målrettet bachelorstuderende. En særudgave af LC, er Research Commons (RC), som målrettes masterstuderende. Koerner Library, University of British Columbia eksperimenterer med RC ved f.eks. at lægge rum til workshops for de masterstuderende, hvor de løbende præsenterer deres arbejde med projekter og afhandlinger for hinanden. På både Scott Library, York University, Toronto og på University of British Columbia Library blev vi introduceret til LC i ovennævnte forstand, som strategisk tænkning og som fysisk realitet. På begge universiteter arbejder universitet og bibliotek sammen om udvikling og drift af disse enheder.

Learning Commons ved York University Libraries

The embedded librarian

Canada har ikke den samme definition af *university college* begrebet som Danmark. Her udbydes uddannelser som f.eks. sygeplejerske, fysioterapi på universitetsniveau på *undergraduate level*. I projektet *“Practice Makes Perfect”* har en underviser og en bibliotekar, tilknyttet instituttet Biologi, haft stor succes med at integrere *Information Literacy (IL)* i curriculum på Biologi.

Projektet havde bl.a. til formål at få et forhåndskendskab (en slags baseline/pre-tests) til de studerendes viden om IL, inden projektet gik i gang. Derved kunne projektet i højere grad få et måleligt resultat at forholde sig til ved slutfasen (post-tests). Et vigtigt parameter for projektet. *“Practice Makes Perfect”* blev tilbudt på tredje år af biologistudiet på York University. De studerende meldte tydeligt tilbage i evalueringerne, at IL undervisningen ikke kunne begynde for tidligt – mange studerende indså

“... that they didn't have previous awareness of the resources provided by the library. They also realized that this significantly impacted their knowledge base and scholarly activities in a negative way.”

Disse pre-tests har vist sig at være et yderst effektivt redskab i tilrettelæggelsen af planlægningen af York University Library's målrettede undervisningsforløb, som skal styrke de studerendes informationskompetence. Og de giver mulighed for at måle værdien af denne undervisningsindsats.

cirCle

På University of British Columbia (UBC) blev vi præsenteret for cirCle, som er UBC's open access information repository. UBC Library er ansvarlig for cirCle, som er centralt placeret i universitetets strategi for forskningsformidling. Missionen er at gøre UBC-producerede artikler, opgaver, rapporter m.m. tilgængelig for alle. Bidragsyderne er både forskere, undervisere og studerende på UBC. cirCle indeholder bl.a. forskningsartikler, conferencebidrag, studenteropgaver, afhandlinger, tekniske rapporter, arbejdsrapporter, læringsobjekter og audiovisuelle materialer, som kan være peer reviewed, non-peer reviewed, publiceret eller ikke-publiceret materiale.

cirCle markedsføres internt på universitetet på kreative og utraditionelle måder ved hjælp af elevator pitch og non-thesis lottery. Til forskerne udarbejdes der 45 sekunders elevator pitches, som kan bruges i mødet med en forsker. For at få de studerende til at lægge deres opgaver op, har UBC Library stiftet "GSS (Graduate Student Society) cirCle Open Scholar Award". Her kan studerende vinde 500 canadiske dollars, hvis vedkommende har lagt sin opgave op i cirCle og er så heldig at få udtrukket sin opgave.

OCUL - Samarbejde mellem universitetsbiblioteker

Ontario Council of University Libraries (OCUL) kan bedst sammenlignes med et sammenlagt DEFF og DF. OCUL gav anledning til refleksion over og sammenligning

Learning Commons ved York University Libraries

med DEFF-konstruktionen. Tanken bag OCUL er at skabe en samarbejdsorganisation, der søger at opnå maksimalt udbytte ved at samle ekspertise og ressourcer bagved biblioteksservices.

OCUL var et yderst spændende besøg, og det afstedkom en dialog om at være trendspotter og inspirationskilde til biblioteksudvikling i stor skala, samt en diskussion om, hvordan universitetsbiblioteker samarbejder på tværs af budgetter og interesser.

Hvis man skulle overføre erfaringerne fra Canada, ville det svare til, at DEFF, DF og FC sammen lagde en plan for en fælles fremtidig biblioteksudviklingsstrategi i samspil med andre interessenter.

OCULs fokusområder er:

- Forskningsdata / publiceringsplatforme
- Datalagring og fremvisningssystemer
- Uddannelse – hvordan fremtidssikrer vi kompetencer i bibliotekerne
- Learning Commons

Vancouver Public Library

Vancouver Public Library har i 2010 fået en ny visionær leder, og man er i øjeblikket i gang med en nytænkning af biblioteket og ny indretning af biblioteksbygningen. Biblioteket er desuden i færd med at udarbejde en ny strategiplan, som har fokus på anskaffelse og formidling af digitale materialer.

I forhold til bibliotekets fysiske rum skal der etableres et samlet vejledningspunkt i stueetagen ved indgangen til biblioteket – i dag er der informationskranker på alle

bibliotekets fem etager. Det er hensigten, at medarbejderne skal cirkulere rundt i biblioteket med elektroniske devices og hjælpe, hvor der er brug for det. Man arbejder på større synlighed af personalet og har overvejelser omkring uniformering af frontmedarbejdere. Ligesom den mere opsøgende og proaktive måde at kommunikere med brugerne på vil blive styrket ved kompetenceudvikling og efteruddannelse af medarbejderne. 🌟

SERVICES FOR STUDERENDE

Medlemmer af DEFF programgruppe B:
 Services for studerende:
 Karen Harbo (formand), Aarhus University Library
 Anne Sandfær (sekretær), DEFF Sekretariatet
 Thomas Vibjerg Hansen, Aalborg Universitetsbibliotek
 Marianne Pedersen, VIA Bibliotekerne
 Jane Rasmussen, Statsbiblioteket
 Thomas Kaarsted, Syddansk Universitetsbibliotek
 Mette Bechmann, CBS Bibliotek
 Kira Stine Hansen, Det Natur- og Sundhedsvidenskabelige Fakultetsbibliotek / Det Kongelige Bibliotek
 Tonie Asp, Roskilde Universitetsbibliotek
 Thomas Skov Jensen, DTU Bibliotek